

1. Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva

NN [29/02](#), [63/07](#), [53/12](#), [56/13](#)

Akt o malom poduzetništvu (AMP-)

COSME program – novi program Europske unije za poticanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća u razdoblju 2014. – 2020.

 [Expand](#)

 [Back to the search results](#)

- [DOC](#)
- [PDF](#)

Europska komisija

Priopćenje za tisak

Bruxelles, 8. rujna 2014.

Što možemo učiniti kako bi EU postao bolje mjesto za mala i srednja poduzeća? Komisija traži vaše mišljenje

Što mala i srednja poduzeća u Europi trebaju od buduće politike EU-a? To je temeljno pitanje rasprave koju je Komisija danas pokrenula kako bi unaprijedila Akt o malom poduzetništvu (SBA). Akt o malom poduzetništvu sveobuhvatan je skup mjera osmišljenih za olakšavanje života malim poduzećima te se već pokazao dobrom osnovom politike za mala i srednja poduzeća. Budući da se temelji na razmjeni najboljih praksi, potpori internacionalizaciji i poduzetništvu te pristupu financijskim sredstvima (provodi se putem financijskih instrumenata CIP i sada COSME), države članice EU-a njime se potiču na prihvaćanje učinkovitih rješenja koja su polučila rezultate negdje drugdje te na iznalaženje jednako dobrih vlastitih zamisli. U kombinaciji sa snažnom inicijativom za pametno donošenje propisa tim se aktom doprinijelo sposobnosti malih i srednjih poduzeća da prebrode gospodarsku krizu.

Ferdinando Nelli Feroci, povjerenik za industriju i poduzetništvo, izjavio je: „Dok se gospodarski oporavak Europe nastavlja, moramo se pobrinuti da Akt o malom poduzetništvu EU-a i dalje bude primjeren svojoj svrsi. Stoga pozivam sve strane zainteresirane za MSP-ove

da iznesu svoje stavove. Komisija želi vaše ideje i spremna je saslušati vaše primjedbe.”

Pet stupova za doprinos rastu malih poduzeća u EU-u

Poslovne organizacije na europskoj razini i predstavnici nacionalnih tijela za mala i srednja poduzeća (izaslanici za MSP-ove) ovog su se proljeća već složili da valja zadržati četiri postojeća stupa Akta o malom poduzetništvu:

- pristup financijskim sredstvima: iako postoje naznake pozitivnih izgleda, malim i srednjim poduzećima još su itekako potrebna pristupačna rješenja za njihove financijske potrebe;
- pristup tržištima / internacionalizaciju: kako bi MSP-ovi mogli rasti, potrebno je istraživati mogućnosti širenja poslovanja na nova tržišta;
- poduzetništvo: trajna potpora potencijalnim poduzetnicima od ključne je važnosti zbog neprekidno visoke razine nezaposlenosti, osobito među mladima;
- bolje donošenje propisa: smanjenje administrativnog opterećenja i dalje predstavlja važan cilj, unatoč napretku koji je već postignut u tom području.

Kako bi se uklonio manjak vještina prisutan u mnogim europskim gospodarstvima dogovoreno je i dodavanje petog stupa kojim će se dodatno učvrstiti politika EU-a za mala i srednja poduzeća:

- Osposobljavanje i vještine poduzetnika i osoblja: kako bi gospodarstvo moglo rasti, poduzetnici moraju posjedovati određene vještine i raspolagati kvalificiranim osobljem.

Poziv na djelovanje

U okviru danas pokrenute javne rasprave traži se doprinos svih zainteresiranih strana, uključujući poduzetnike i poslovne organizacije, koji će Europskoj komisiji pomoći osigurati spremnost Akta o malom poduzetništvu za buduće izazove.

Javne rasprave koje pokreće Komisija otvorene su 12 tjedana te će se ova rasprava stoga zatvoriti 15/12/2014.

Javna rasprava dostupna je ovdje: <http://ec.europa.eu/eusurvey/runner/NewSBAsurvey2014>.

Akt o malom poduzetništvu

Akt o malom poduzetništvu za Europu donesen je u lipnju 2008. i odražava političku volju Komisije da potvrdi ključnu ulogu malih i srednjih poduzeća u gospodarstvu EU-a i po prvi put uspostavi sveobuhvatan politički okvir za MSP-ove u EU-u i njegovim državama članicama. Cilj je Akta poboljšati opći pristup poduzetništvu, trajno ukorijeniti načelo „počnimo od malih” u kreiranje politika u područjima koja sežu od donošenja propisa do javnih usluga te promicati rast MSP-ova pomažući im pri rješavanju preostalih problema koji ugrožavaju njihov razvoj. Akt o malom poduzetništvu za Europu primjenjuje se na sva neovisna poduzeća s manje od 250 zaposlenih: 99 % svih europskih poduzeća.

Kontekst

COSME je program EU-a za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) za razdoblje 2014. – 2020. s planiranim proračunom od 2,3 milijarde EUR kojim se može postići učinak poluge u iznosu do 25 milijardi EUR. U okviru tog programa MSP-ovima će se pružati potpora u sljedećim područjima: lakši pristup financijskim sredstvima za MSP-ove, pristup tržištima i promicanje poduzetničke kulture. Program COSME nastavlja se na uspjeh Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (CIP) s pomoću kojeg je mobilizirano više od 16 milijardi EUR zajmova i 2,8 milijardi EUR rizičnog kapitala (venture capital) za više od 328 000 MSP-ova u Europi od 2007. do 2013

Sferu malog gospodarstva čine subjekti mikro, malog i srednjeg poduzetništva.

Piše: Ariana Vela, www.eu-projekti.info

Mala i srednja poduzeća prema hrvatskom zakonodavstvu

Zakonom o poticanju malog i srednjeg poduzetništva formirana je sfera malog gospodarstva koju čine subjekti mikro, malog i srednjeg poduzetništva. Oni se prema veličini razlikuju na temelju sljedećih karakteristika:

-Mikro subjekti malog gospodarstva (fizičke i pravne osobe)

- imaju zaposleno manje od 10 radnika (godišnji prosjek).
- ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 eura.

Mali subjekti malog gospodarstva (fizičke i pravne osobe)

- imaju zaposleno manje od 50 radnika (godišnji prosjek)
- ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 eura

Srednji subjekti malog gospodarstva (fizičke i pravne osobe)

- imaju zaposleno manje od 250 radnika (godišnji prosjek)
- ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 50.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 43.000.000,00 eura.

Izvor: www.zakon.hr

Mala i srednja poduzeća prema europskom zakonodavstvu

Zakon o poticanju malog i srednjeg poduzetništva rađen je u skladu s preporukom Europske komisije 2003/361/EC od 6. svibnja 2003. Uzevši to u obzir, definicije subjekata u okviru malog gospodarstva su preuzete iz navedene preporuke.

Kategoriju mikro, malog i srednjeg poduzetništva (SME) čine subjekti koji zapošljavaju manje od 250 radnika i koji imaju godišnji promet koji ne prelazi 50 milijuna eura, i/ili ukupnu godišnju bilancu koja ne prelazi 43 milijuna eura

U okviru kategorije mikro, malog i srednjeg poduzetništva (SME), malo poduzetništvo je definirano kao subjekt koji zapošljava manje od 50 radnika i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 10 milijuna eura

U okviru kategorije mikro, malog i srednjeg poduzetništva (SME), mikro poduzetništvo je definirano kao subjekt koji zapošljava manje od 10 radnika i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 2 milijuna eura

Izvor: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003H0361:EN:NOT>

Povezanost subjekata prema hrvatskom zakonodavstvu

U Zakonu o poticanju malog i srednjeg poduzetništva stoji kako su subjekti malog gospodarstva (SME) u poslovanju neovisni odnosno autonomni subjekti koji nisu klasificirani kao partnerski subjekti te povezani subjekti, sukladno Preporuci Komisije 2003/361/EC« od 6. svibnja 2003. godine.

U zakonu također stoji:

- subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje samostalno i trajno obavljaju dopuštene djelatnosti radi ostvarivanja dobiti odnosno dohotka na tržištu
- neovisnost u poslovanju, u smislu ovoga Zakona, znači da druge fizičke ili pravne osobe, pojedinačno ili zajednički, nisu vlasnici više od 25% udjela u vlasništvu ili pravu odlučivanja u subjektu malog gospodarstva
- neovisnost u poslovanju postoji i ako je prekoračen udjel od 25% u slučajevima:
  - ako udio u vlasništvu ili pravu odlučivanja u subjektu malog gospodarstva ima investicijski fond ili drugi institucionalni ulagatelji, pod uvjetom da nemaju kontrolu nad subjektom malog gospodarstva, bilo pojedinačno ili zajednički, ili
  - ako raspored udjela u vlasništvu u subjektu malog gospodarstva nije moguće odrediti, te se na osnovi posebne pisane izjave subjekta malog gospodarstva može opravdano pretpostaviti da druge fizičke ili pravne osobe, pojedinačno ili zajednički nisu vlasnici više od 25% udjela.

Povezanost subjekata prema europskom zakonodavstvu

Autonomni subjekti su poduzeća koja nisu definirana kao partnerska u smislu kako je to definirano u 2. paragrafu, niti kao povezana u smislu kako je to definirano u 3. paragrafu.

Partnerski subjekti su poduzeća koja se ne definiraju kao povezana poduzeća u smislu kako je to opisano u 3. paragrafu te među kojima postoji sljedeći odnos: veće poduzeće (upstream enterprise) drži, bilo samostalno bilo u suradnji sa jednim ili više povezanih poduzeća kako je definirano 3. paragrafom, 25% ili više ukupnog kapitala ili prava odlučivanja nekog drugog manjeg poduzeća (downstream enterprise).

Međutim, poduzeće može biti definirano kao autonomno, i koje kao takvo nema partnerskih poduzeća, čak i ako je prag od 25% dosegnut odnosno prijeđen ukoliko investicije dolaze od strane nekog od navedenih subjekata pojedinačno ili u suradnji (navedeni subjekti ne smiju biti povezani u smislu kako je definirano 3. paragrafom):

- javnih investicijskih poduzeća, poduzeća koja investiraju u rizični kapital (venture capital), pojedinaca ili grupa koje redovito investiraju u rizični kapital kroz financiranje temeljnog kapitala poduzeća ("business angels"), pod uvjetom da ukupna ulaganja tih poslovnih anđela u isto poduzeće ne prelaze 1.250.000 eura

- sveučilišta i neprofitnih istraživačkih instituta

- institucionalnih investitora, uključujući regionalne razvojne fondove

- autonomnih lokalnih vlasti koje imaju godišnji budžet manji od 10 milijuna eura i manje od 5000 stanovnika.

Povezani subjekti su poduzeća među kojima postoji neki od navedenih odnosa:

- poduzeće A ima većinu u pravu odlučivanja među dioničarima poduzeća B

- poduzeće A ima pravo da postavlja ili smjenjuje većinu članova administrativnih, upravljačkih ili nadzornih tijela poduzeća B

- poduzeće A ima mogućnost provođenja dominantnog utjecaja nad poduzećem B u skladu s potpisanim ugovorom ili odredbama u memorandumu ili statutu

- poduzeće A, koje ima udio u vlasništvu poduzeća B ili je dio poduzeća B, upravlja samostalno većinom prava odlučivanja članova ili dioničara poduzeća B (u skladu sa sporazumom s ostalim dioničarima ili članovima poduzeća B)

Poduzeće se ne može smatrati subjektom malog i srednjeg poduzetništva (SME) ukoliko je 25% kapitala ili prava odlučivanja pod direktnom ili indirektnom kontrolom javnih tijela. Iznimka su sveučilišta i neprofitni istraživački instituti.

Izvor: eur-lex.europa.eu.

Izvorni članak **pročitajte ovdje**.

Ključne riječi [EU fondovi](#) [Fondovi u EU](#)

BA

Zakon o malom i srednjem

poduzetništvu (SBA) predstavlja set od 10 principa koji bi trebali usmjeriti dizajn i provedbi politika kako na EU tako i na nacionalnom nivou.

Zakon o malom i srednjem poduzetništvu predstavlja najvažniji zakon koji će pomoći u ostvarivanju ciljeva [strategije za Europu 2020](#).

Ljudski kapital kao dio procesa Zakona o malom i srednjem poduzetništvu, najvažnija je tema koja pomaže ostvarenje ovih ciljeva.

Kao što je navedeno od strane Europske komisije: Ono cilja unaprijeđenju cjelokupnog pristupa poduzetništvu, trajno usidrenje principa: ‘‘Počnimo od manjeg’’ u kreaciji politika od propisa do javnih službi i promoviranju rasta malih i srednjih poduzeća pomažući im u rješavanju preostalih problema koji otežavaju njihov razvoj.

Od 2014.g. SEECCEL je službeno postao peti partner u procjeni Zakona o srednjem i malom poduzetništvu, zajedno s Europskom komisijom, Europskom zakladom za stručnu izobrazbu, Europskom bankom za obnovu i razvoj te Organizacijom za ekonomsku suradnju i razvoj.

Zajedno s Europskom zakladom za stručnu izobrazbu, razvijen je "Plan u četiri točke" za period 2014.-2017.g. kako bi podržali regiju pretpriputnica u procesu provedbe procjene sposobnosti poduzeća u okviru procjene Zakona o malom i srednjem poduzetništvu.

U sljedećem periodu, SEECCEL-ov zadatak posvećen je izgradnji analizi kapaciteta politika Zakona o malom i srednjem poduzetništvu regionalnih eksperata u dimanzije ljudskog kapitala Zakona o malom i srednjem poduzetništvu kao i aktivno sudjelovanje u procjeni istog zakona u zemljama pretpriputnicama.

COSME program – novi program Europske unije za poticanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća u razdoblju 2014. – 2020.

COSME program (Programme for the Competitiveness of enterprises and SMEs - Program za konkurentnost poduzeća i malih i srednjih poduzeća) novi je program Europske unije za financijsko razdoblje 2014. - 2020. kojim će se poticati konkurentnost europskih malih i srednjih poduzeća. Zajedno sa programom [Horizon 2020](#), COSME predstavlja nastavak aktivnosti koje su se u periodu 2007. - 2013, uspješno provodile kroz [Program za poduzetništvo i inovacije](#) (CIP EIP) i to na sljedeći način:

1. Kroz [Horizon 2020](#) poticat će se sve aktivnosti vezano za inovacije i poticati inovativna mala i srednja poduzeća (MSP). Cilj je bio napraviti integrirani sistem financiranja koji će pokriti sve aktivnosti vezano za inovacije i istraživanje, a koje su do sada bile financirane kroz više programa, uključujući i CIP program. Dakle, Horizon 2020 obuhvatit će kompletan inovacijski ciklus – od istraživanja do izlaska inovativnih proizvoda/proizvodnih usluga na tržište odnosno njihove komercijalizacije.
2. Kroz COSME program nastavit će se financirati aktivnosti koje za cilj imaju podizanje konkurentnosti i osnivanje i rast malih i srednjih poduzeća.

Kroz oba ova programa malim i srednjim poduzećima omogućit će se pristup financijskim instrumentima i to na način da će se kroz Horizon 2020 investirati u start-up i ranu fazu MSP te u MSP koja su orijentirana na istraživanje i inovacije, a kroz COSME u MSP u fazi rasta.

Za upravljanje programom odgovorna je Europska komisija dok je provedba povjerena [Izvršnoj agenciji za konkurentnost i inovacije](#) (EACI), a provedba financijskih instrumenata [Europskom investicijskom fondu](#) (EIF).

Budžet COSME programa za sedmogodišnje razdoblje 2014. - 2020. iznosi 2,3 milijarde EUR. Datum pokretanja programa je 1. siječnja 2014. godine.

Kome je COSME namijenjen?

COSME program prvenstveno je namijenjen malim i srednjim poduzetnicima te nacionalnim, regionalnim i lokalnim organizacijama/institucijama koje djeluju u području poticanja, promicanja i/ili podupiranja poduzetništva.

Ciljevi programa

Program će provoditi mjere u cilju smanjivanja svih onih poteškoća koje limitiraju rast poduzeća (posebice MSP) uključujući bolje poslovno okruženje, lakši pristup financijama, promociju poduzetničke kulture i internacionalizaciju malih i srednjih poduzeća tj. njihov izlazak na strana tržišta, u Europi i izvan EU. Osnovni ciljevi Programa su:

- Poboľjšati okvirne uvjete za konkurentnost poduzeća i osigurati povoljno okruženje za rast i razvoj MSP kroz pojednostavljenje administrativnih procedura
- Poduzetnička kultura-promovirati ideju poduzetništva
- Poboľjšati pristup financijama
- Olakšati izlazak MSP na strana tržišta

Ciljevi Programa namjeravaju se postići kroz sljedeće aktivnosti:

- **Podrška oblikovanju politika u cilju poboljšanja okvirnih uvjeta za konkurentnost poduzeća:** potiče se rad radnih skupina, izrada studija, analiza, organiziranje konferencija, radionica i tematskih stručnih radnih grupa na kojima se razmjenjuju iskustva između kreatora politika s ciljem prikupljanja znanja po pojedinim sektorima. Promiče se razmjena iskustava i najbolje prakse vezano uz razvoj i koordinaciju politika koje potiču poduzetništvo i inovacije.
- **Promocija poduzetništva** U okviru ove komponente potiče se razvoj poduzetničkih vještina posebno među novim poduzetnicima, mladima i ženama. Potiče se žensko poduzetništvo putem Europske mreže za promociju ženskog poduzetništva (WES) i Europske mreže ambasadorica ženskog poduzetništva, provodi se program razmjene Erasmus za poduzetnike, potiče se društveno odgovorno poslovanje. Kroz promotivne aktivnosti u školama i na sveučilištima promoviraju se poduzetničko učenje i samozapošljavanje. Na natječaje se mogu javiti organizacije/institucije koje djeluju u području poticanja, promicanja i/ili podupiranja poduzetništva.
- **Financijski instrumenti:** Sredstva programa koriste se s ciljem investiranja u MSP u fazi rasta i to kroz 2 instrumenta: garancije za kredite do 150 000 EUR (Loan Guarantee Facility) i direktno ulaganje u fondove rizičnog kapitala koji investiraju u MSP u fazi rasta (Equity Facility for Growth). Financijska sredstva na temelju ugovora s Europskom komisijom osigurava Europski investicijski fond u izravnoj suradnji s nacionalnim financijskim institucijama (banke, garancijska društva i fondovi, fondovi rizičnog kapitala) kao financijskim posrednicima. Podupiru se investicije u tehnološki razvoj, transfer tehnologije i prekogranično širenje poslovnih aktivnosti. Hrvatske financijske institucije zainteresirane da postanu financijski intermedijari mogu se prijaviti izravno Europskom investicijskom fondu na natječaj koji će se objaviti 1.1.2014. godine i biti permanentno otvoren cijelo vrijeme trajanja programa. Svake godine najmanje 60% sredstava COSME programa odnosit će se na financijske instrumente.
- **Europska poduzetnička mreža:** Kroz mrežu centara poduzetnicima se pružaju usluge potpore pri internacionalizaciji njihovog poslovanja i osiguravaju informacije o zajedničkim politikama EU te o mogućnostima korištenja financijskih sredstava. Ova mreža je usmjerena ka poticanju suradnje u različitim zemljama te povezuje male i srednje poduzetnike, inovatore, istraživače i istraživačke institucije. Mrežu čini 80 konzorcija uključujući oko 500 organizacija (komore, razvojne agencije, tehnološki

centri). Ovu inicijativu na razini Europske komisije provodi Izvršna agencija za konkurentnost i inovacije. Koordinator Europske poduzetničke mreže Hrvatske je [Hrvatska gospodarska komora](#) dok su partneri Poslovno-inovacijska agencija [BICRO](#), [Tehnološki park Varaždin](#), [Tera-Tehnopolis Osijek](#), [StepRi](#) iz Rijeke i [Ured za transfer tehnologije](#) u Splitu. Usluge Europske poduzetničke mreže uključuju: odgovore na konkretne upite gospodarstvenika, informacije o zakonodavstvu EU, pomoć pri uspostavi poslovnih veza s partnerima iz EU, savjetovanje pri snalaženju na jedinstvenom europskom tržištu, informacije o programima EU koji su otvoreni za Hrvatsku i poticanje uključivanja MSP u te programe, pomoć u prijenosu tehnologije, znanja i inovacija, pronalaženja partnera unutar i izvan Hrvatske. Baza poslovne suradnje [EEN](#) Hrvatske kao i međunarodna baza tehnologije sadrže tisuće profila tvrtki zainteresiranih za suradnju. Potencijalne poslovne partnere poduzetnici mogu upoznati i osobno na *match making* događanjima, odnosno poslovnim susretima koje organizira [EEN](#).

Državno tijelo zaduženo za koordinaciju programa u RH je Ministarstvo poduzetništva i obrta. Osoba nadležna za COSME program: Dijana Bezjak, pomoćnica ministra

Nacionalna koordinatorica i članica Odbora programa: Snježana Ivić Pavlovski, E-mail: snjezana.ivic-pavlovski@minpo.hr, Tel: + 385 1 6109 243

Korisni linkovi:

- [***COSME program***](#)
- [***Izvršna agencija za mala i srednja poduzeća – web stranica posvećena COSME programu***](#)
- [***Enterprise Europe Network***](#)
- [***COSME Radni program za 2014***](#)